

36. A Szentháromság személyeinek egymásban lakása. A Szikla előtt és a Sziklában

Imádkozzuk el a 157. számú éneket:

*Szeretlek, szép Jézus, mert fölötte jó vagy,
Minden szeretetre, bizony, Te méltó vagy.
Jó voltod s irgalmad a bűnöshöz oly nagy,
Gyarló kis szolgálodat, engemet el ne hagyj.*

Csomagot kapni jó. Kíváncsian vesszük kézbe. Vajon mi van benne? Az ember kezdi kibontani a madzagot, az első, majd a második csomagolópapírt. Először csak a doboz tűnik elő. Tovább kell bontanom.

Most mi is így vagyunk. Kíváncsian várjuk: „Istenem, mit üzensz nekem ezzel, hogy a Szentháromság személyei egymásban laknak? Már előre örömmre készítem a szívemet! Örülök, hogy a belső életemből megint megismerhetek valamit. Imádságomban közelebb engedhetlek a szívemhez.”

I. A Szentháromság személyeinek egymásban levése

János Pál pápa Szent Péter apostol nyomán ezt a tanítást adja: „Isten az Ő örök életének részeseivé akar tenni bennünket.” (Vö. 2 Pét 1, 4)

Ez egyrészt azt jelenti: Az Ő akarata az, hogy **vegyünk részt az Ő tevékenységében**. Jézus ugyanis ezt mondja: „*Atyám szüntelenül munkálkodik, nekem is munkálkodnom kell*” (Jn 5, 17). Másrészt azt is jelenti, hogy **részt kell vennünk az Ő nyugalomában**. A Zsidókhöz írt levélben olvassuk: *Aki belép Isten nyugalomába, az abbahagyja a munkáját, mint Isten a magáét* (Zsid 4, 10). **A nyugalom jellemzi Istent**. Mi most ezt a nyugalmat, ezt a belső isteni életet, ezt a szentháromságos életet keressük, amelynek Isten minket is részeseivé akar tenni.

1. Amikor a Szentháromságot ábrázolják, akkor az Atyát legtöbbször idősebb embernek, míg a Fiút fiatal, életerős férfinak festik meg. A Szentlélek valahol kettőjük között, a Fiú fölött galamb módjára lebeg, vagyis a térben egymástól függetlenül, egymás mellett léteznek. Istenben azonban nincs szubordináció, vagyis egymásnak fölé- és alárendeltség. Istenben a személyek nem különböző helyeken vannak, és nem is egymás mellett léteznek, ahogyan mi ülünk egymás mellett a székeken. **A három isteni személy tökéletesen áthatja egymást**. Erről Jézus így ad tanítást: *Az Atya bennem van, s én az Atyában vagyok* (Jn 10, 38). A Szentlélekről pedig Szent Pál apostol mondja: *A Lélek, tudniillik Isten Lelke, mindent átlát, még Isten mélységeit is. Ki ismeri az ember bensőjét, ha nem az ember lelke? Isten bensőjét sem ismeri senki más, csak az Isten Lelke* (1 Kor 2, 11). Tehát Istenben benne van a Szentlélek. Nehéz ezt elképzelnünk, de hisszük!

2. Ezt inkább egy olyan hasonlattal lehetne szemléltetni, amikor három tökéletesen egyforma labda egymásban van. Koncentrikus gömböknek is lehetne mondani ezeket. Persze fizikailag lehetetlen, hogy három egyforma test egyszerre legyen egy helyen. A három egymásban levő labda közül a belsőnek kellene a legkisebbnek lennie. A középsőnek ennél egy kicsit nagyobbak kell lennie, a külső pedig a legnagyobb, mert különben nem lehetnének egymásban.

Istennél azonban ez lehetséges! A három személy ugyanis egymásban létezik. A teológia ezt **egymásban levés**, „a Szentháromság személyeinek egymásban való tartózkodása” szakszóval tárgyalja.

3. A Szentháromság személyei azonban nem úgy vannak egymásban, mint rész az egészben. Például egy sokrészes terítónél először mindegyik részt külön-külön meghorgolják, csak ezután állítják össze, s a sok részből lesz egy egész.

A három isteni személy azonban nem része az egyetlen teljes istenségnek. A három szent Személy nem is úgy van egymásban, mint a lélek az emberi testben. A test különbözik a lélektől. Az Atya, a Fiú és a Szentlélek esetében belső viszonyról van szó. A Fiú születése, illetve a Szentlélek származása az Atyától és a Fiútól olyan belső isteni tevékenység, amely mindenestől a cselekvőben marad. Tehát Istennek a léte, a tudása és az akarása egyben van. A mi létünk, tudásunk és akarásunk csak hasonlít ehhez, mert ez is bennünk van, de a különbség az, hogy nálunk a létünk teljessége, a tudásunk teljessége és a szeretésünk teljessége nem személyiség, míg az Atya, a Fiú és a Szentlélek teljes személyiség. Ez a belső viszony jelenti az Atya, a Fiú és a Szentlélek létének, tudásának és a szeretetének teljes eggyé forrását. A három különböző személy egymásban van. A létet és a boldogságot élük meg egymásban. Isten egész létével benne van a szeretetében, és egész szeretetével benne van az Ő örök ismeretében.

Mindez azért fontos számunkra, mert **a mennyország azt jelenti, hogy ebbe a három személyű egy Istenbe kapunk majd bebocsátást.** Szent Pál az areopagoszi beszédét – amikor a pogány filozófusoknak beszél a feltámadt Jézusról – ezzel kezdi: *Én azt az ismeretlen Istent hirdetem nektek, akit ti ismeretlenül is tiszteltek. Benne élünk, mozgunk és vagyunk* (ApCsel 17, 23;28). A három személyű egy Istennek az egymásban levése azzal a következménnyel jár a számunkra, hogy **mi is benne élhetünk, lehetünk Istenben!** Ő nemcsak akarja ezt, hanem létre is hozza. Tehát *Benne élünk, mozgunk és vagyunk!*

II. A Szikla előtt

Most egy olyan gyakorlat következik, amely ebből az előzetes teológiai megfontolásból ered. Vagyis nem csinálunk semmit, pontosabban csak azt éljük át, hogy létezőnk, hogy „vagyunk”. Tehát nem tenni, cselekedni akarunk valamit, hanem azt szeretnénk átélni, ahogyan Isten színe előtt létezőnk.

1. Hasonlít ez a létélmény ahhoz, amit akkor élhetünk meg, amikor a Szent Gellért-hegy tövében állva feltekintünk a hegy meredek sziklájára, avagy egy tízemeletes ház tövébe gondoljuk el magunkat. Ott állunk a bejárat előtt, s felnézünk a tizedik emeletre. Éljük át ezt a létélményt, amint ott vagyunk egy nagy szikla vagy ház előtt! Milyen nagy a szikla vagy a ház, és milyen kicsinyek vagyunk mi! De ha valaki a budai hegyekből néz minket, akkor a Szent Gellért-hegy is milyen kis halomnak tűnik, a tízemeletes ház is milyen kicsinek látszik, hát még mi milyen kicsinyek lettünk! Próbáljuk átélni kicsinységünket. De akármilyen kicsik is vagyunk, azért létezőnk!

2. Próbáljunk egy még nagyobb hegyre gondolni, mondjuk a Mount Everestre. Ez nagyjából nyolc és fél kilométer magasságú hegy. Ez olyan távolság, mint a Gellért-hegytől a Margit-sziget északi csúcsa. Gyalog is meg lehet tenni 2-3 óra alatt. Csakhogy az a hegy fölfelé nyújtózkodik, nem vízszintesen. Ezért olyan nehéz megközelíteni. A világ legmagasabb hegyének a tövében én, az ember milyen parányi vagyok! Van olyan földgömb, amelyen a hegyek magassága és völgyek mélysége méretarányosan van ábrázolva. Itt jól látszik, hogy a nyolcezer-ötszáz méter magas hegy is csak alig egy kis púp. Mennyivel nagyobb az Úr a legmagasabb hegynél is!

3. Isten nagyságát segít elképzelni egy olyan szikla, amely szinte függőlegesen szakad bele a tengerbe. Ott állok a tengerparton egy kis lábnyomnyi helyen, és fölfelé tekintek. A szikla olyan meredek, hogy nem tudok fölmászni. Tekintetemmel sem tudok tovább jutni a sziklafal felső peremén túlra, legfeljebb a gondolatommal „bekanyarodom”, és akkor tudok csak vízszintesen is „elmenni” a fennsíkon. Így, ha a tekintetem nem is, a gondolatom mégis „látja” azt, hogy mi van ott fenn. A Láthatatlant körülbelül ilyen élménnyel próbálhatjuk szemlélni! Istennek a mérhetetlen, végtelen nagysága valamiképpen megközelíthető ilyen „bekanyarodás” által. Nem látom, hogy a fennsíkon mi van, de tudom, hogy termőföld, fű,

bokrok, fák, gyümölcsfák vannak ott és fölötte a kék ég. Még nem láthatom, hogy Isten mérhetetlen magasságában mi van, de tudom, hogy Őbenne az Atya, a Fiú és a Szentlélek csodálatos élete él! Engedjem át magamon a létezés élményét! Nem kell fölmásznom a hegyre – nem is tudok –, de itt a hegy tövében **átélhetem: Ő a nagy, én a kicsi.** Ne csak azt éljem át, hogy létezem, hanem azt is, hogy **itt és most létezem!** Az én mostani helyemre próbáljam lokalizálni az idő vektorait, viszonyulásait, tehát átélni, hogy a térben és időben hol és mikor vagyok. Teremtényi alázattal tudatosíthatom, hogy tegnap nem voltam itt, holnap nem leszek itt, és száz év múlva sem leszek itt. A hegy azonban – a maga zavartalan végleges nyugalmaival – itt volt, itt van és itt lesz.

4. Csak állok némán, szótlantul. A hegy nyugalma segítsen megélni: **„Uram, Te szüntelenül, öröktől fogva örökké létezel!”** Ahogy egy hatalmas hegy le tud nyugodni, úgy most álljak némán, mozdulatlanul, lenyűgözve Isten nagyságától. A hegy a maga mozdulatlanságával, fönségével nyugtató hatással van rám. **Engedem, hogy Isten fönsége nyugalmat árásson a lelkembe!** Csodálkozva szemlélhetem, hogy én, a kicsiny ember a szememen keresztül magamba tudom fogadni a hatalmas nagy hegyet. Én, a parányi, kis teremtmény magamba tudom fogadni, magamba tudom inni Istennek ezt a hatalmas létét. **Isten a legnagyobb hegynél is fönségesebb, még nagyobb! Megengedi, hogy**

– **megállhassak Előtte.** Ő nem szikla-hideg tekintettel, hanem meleg isteni tekintettel néz rám,

– a lelkem szemével **szemlélhessem** az Ő végtelen nagyságát,

– **együtt létezzem Vele,**

– **részesedjem az Ő mozdulatlan nyugalmaiban,**

– **részt vegyek az Ő lenyűgöző csendjében,**

– **együtt dobbanjon a szívem az Ő végtelen létének a lüktetésével,**

– „ugyanazt a levegőt szívhasam, mint Ő”, vagyis hogy **ugyanaz a tiszta, isteni milió éltesen, amelyben Ő él.**

III. Az Atya, a Fiú és a Szentlélek neve: a kapukulcs

Ahogy a hegy tövében vagy a tízemeletes ház bejáratánál állok, csak az az egy bánatom van, hogy még nem vagyok ott fenn, illetve ott benn. **Szeretnék bejutni,** még inkább szeretnék benne lenni, belül létezni Istenben, még jobban **részesedni az Ő életében!** Mi segít ehhez? Mondjam ki a három legszentebb szót: „Atya, Fiú, Szentlélek!” Ez olyan, mint a kapukulcs. Kitérja az ajtót, hogy bejuthassak a Hegybe: *A szikla pedig Krisztus volt* (1 Kor 10, 5).

Kereszttségem alkalmával megkaptam a kulcsot, amikor elhangzott fölöttem az Atya, a Fiú és a Szentlélek neve. Ezért van lehetőségem arra, hogy bejussak Isten belső életébe! Ezért ne csak mondjam e neveket, hanem **szeretettel emeljem is fel a szívemet az Úrhoz,** és ott imádkozzam ezeket a neveket: „Atya, Fiú, Szentlélek!” Engedjem, hogy visszhangozzék bennem: „Atya, Fiú, Szentlélek!” Én időben egymásután mondom ki e neveket. A három isteni személy között még ennyi eltérés sincs. Tökéletesen egymásban vannak.

1. A legtisztább hegyi levegőnél is tisztább az a levegő, az a légkör, az a milió, amelyet most betáplállok a lelkembe. Ahogy teli tudóval szívom be a jó levegőt, úgy még inkább engedjem be a lelkembe Istent! A legszentebb neveket kimondva bekapcsolódhatom annak a Létébe, akinek a „vállán” a világmindenség nyugszik! A szerettem világával együtt az én világom is az Ő kezében van! Én is az Ő szívében vagyok! Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevét teremtményi áhítattal kimondva találkozhatom a jelenlévő Istennel, s belülről **bekapcsolódhatom az Ő jelenlétébe!** Most már kezdem tudni, hogy mit jelent: **teremtény** vagyok, s az Ővé vagyok!

2. De Istennek nemcsak teremtménye, hanem gyermeke is vagyok! Gyermeke

lelkülettel mondjam ki e neveket: Atya, Fiú, Szentlélek! Így találkozhatom Isten szerető atyaságával, szerető jelenlétével, szerető közösségével. A Fiúval együtt mondhatom a Lét Teljességének: „Atyám!” Mindezt belülről, a Szentháromságban mondhatom ki. Mint ahogy a gyermeket hordozza az anyja, Jézust a Boldogságos Szűzanya, úgy **élhetek én is Istenben belülről, gyermekeként!** A Szentlélek képesít arra, hogy a gyerekek megszólítását kiálthassam Vele együtt: „*Abba! Atyácska! Atyám! Mi Atyánk!*” (vö. Róm 8,15).

3. De Istennek nemcsak teremtménye és gyermeke vagyok, hanem **választottja** is! A kiválasztott lélek boldogságával kiáltsam: „Atya, Fiú, Szentlélek!” Itt találkozhatom isteni Jegyesem felém irányuló szeretetével! Ó, hogy árad ez a szeretet! Milyen boldoggá tud tenni ez az isteni Völegény! **Tárjam ki Előtte szívem ajtaját még nagyobbra: „Jöjj, járj át még jobban!”**

Az Énekek énekének menyasszonyával mondjam: *Támadj fel, északi szél! ... Akkor eljön kedvesem a kertjébe* (Én 4, 16). Olyan titokzatosan jön, mint a szellő, mint a Szentlélek. „Bárcsak még szebbek lennének a virágaim, még pompásabbak a gyümölcseim, hogy jól érezze magát nálam, az Ő kertjében az én isteni Uram!”

4. Én Istennek nemcsak teremtménye, gyermeke és jegyese vagyok, hanem emellett **keresztény** is vagyok. A keresztségi önátadást vállaló lélek készségével mondjam ki: „Atya, Fiú, Szentlélek!” Engedjem, hogy egész életemen át visszahangozzanak ezek a nevek, amelyek a lelki újraszületésemkor, a keresztségemnél hangzottak el először fölöttem, és hatoltak belém Isten életét közvetítve. Ezeket **a szent neveket keresztény lelkülettel kimondva megtapasztalhatom, hogy a szentháromságos egy Istennel egy vagyok! Ő bennem él, én pedig Őbenne!** „Szeretném még jobban kibontakoztatni a keresztségi önátadásomat!”

5. **Minél nagyobb az én önátadásom, annál többet tudok befogadni Isten önmagát ajándékozó szeretetéből!** Az Úristen még mindig tudja fokozni a boldogságomat! Nemcsak azzal boldogít, hogy

- megteremtett,
- gyermekének fogadott,
- magának kiválasztott,

– a keresztségben az életét ajándékozta nekem,

hanem azzal is, hogy **a mennyország örömebe vár!** A mennyországba vágyakozó lélek örömevel mondjam ki e három nevet: „Atya, Fiú, Szentlélek!” Akkor **a lelkem már az égben járhat!** Ott találkozhatom az Ő örök boldogságával, aki az én örök boldogságom. **Találkozhatom az Ő létével, jelenlétével és szeretetével,** akivel együtt vagyok, még ha nem is látom, de aki az enyém lett.

Amikor a szemünk egy kicsit már kezdi megszokni ezt a mennyei világosságot, akkor a Szűzanyát is észre vesszük. Neki köszönhetjük – aki 2000 éve kimondta Istennek az Igent –, hogy Isten befogad bennünket az Ő belső életébe, mennyei boldogságába. Ott láthatjuk Szent Józsefet is, az angyalokat is, akik mind-mind helyet kaptak már Isten életében. Lopva, szent vágyakozással megnézhetjük azt a helyet is, amelyet Isten nekünk szánt a védőszentünk mellett.

Ne vonjuk vissza a **szívünket** a mennyországból, hanem **hagyjuk** csak ott **Jézus Krisztusnál,** akinek az irgalmából vagyunk oda *hivatalosak!* (Jel 19, 9).

Befejezésül a Jézus-imát úgy imádkozzuk, hogy fokozatosan elhagyunk egy-egy mondatrészt:

Uram, Jézus Krisztus, élő Isten Fia, irgalmazz nekem, szegény bűnösnek!

Uram, Jézus Krisztus, élő Isten Fia, irgalmazz nekem!

Uram, Jézus Krisztus, élő Isten Fia!

Uram, Jézus Krisztus!

Uram! ...